

Професор БОГДАН М. ПУНЬКО
ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ
ОСНОВИ БІЗНЕСУ

Навчально-науковий посібник
для університетів

Дочці Вікторії присвячується

Professor BOGDAN M. PUNKO
FUNDAMENTAL AND APPLIED
BASICS OF BUSINESS

A study guide for universities

ЛЬВІВ

УДК 332.021.339.5.339.9
П 88

ПУНЬКО Богдан Михайлович

П88 ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ОСНОВИ БІЗНЕСУ: навчально-науковий посібник для університетів – 2 вид. - Видавець Марченко Т.В.
– 240 с.

ISBN 978-617-8194-30-7

Перше видання цієї праці було опубліковано автором у 1997 році під назвою «Основи підприємницької діяльності (практичні аспекти)», пізніше автором було сформульовано трьохтомник знань цього соціально-економічного спрямування. Т. 1 «Фундаментальні та прикладні основи бізнесу» навчально-наукового посібника для університетів «Основи підприємницької діяльності» призначається для вивчення, у першу чергу, при підготовці фахівців таких інноваційних прикладних спеціальностей, як «Бізнес-адміністрування», «Міжнародний бізнес» (у тому числі в галузі туристичного бізнесу), «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», «Маркетинг».

У книзі приводиться тематичний набір фундаментальних та прикладних знань у сфері національного та міжнародного бізнесу. Подано функціонально-прикладні аспекти бізнесу, які дозволяють наблизити отримані теоретичні знання до практики реального бізнесу.

Книга рекомендована для студентів, викладачів, науковців університетів, може мати прикладне застосування для підприємців і державних службовців. За вибором студентів і університету може бути рекомендований для вивчення студентами інших економічних та неекономічних спеціальностей.

© Пунько Б.М.
© Видавець Марченко Т.В.

ВСТУП

Дисципліна «Фундаментальні і прикладні основи бізнесу» («Основи підприємницької діяльності») (ФіПОБ або ОПД) розкриває теоретичні, нормативні і фактично функціонуючі моделі підприємницької діяльності (ПД). Є складовою частиною системи економічних дисциплін, вивчення яких забезпечує теоретичну і практичну підготовку майбутніх магістрів (бакалаврів) для творчої роботи в умовах ринкової економіки соціальної орієнтації (РЕСО) на внутрішньому та зовнішньоекономічному рівнях.

Даний навчально-науковий посібник для університетів розкриває теоретико-методологічні і функціонально-прикладні аспекти дисципліни, необхідні для закріплення теоретичних знань і набуття практичних навиків щодо високоефективного ведення підприємницької діяльності з метою досягнення високих кінцевих результатів. Місце дисципліни поряд з економічною теорією; економікою галузі; основами менеджменту, організації та планування виробництва; основами фінансово-кредитних відносин; аналізом господарської діяльності. А також основними технічними, технологічними і іншими знаннями, які повинні стати базою налагодження на Україні економічного механізму на основі соціально орієнтованих ринкових відносин.

Подані тут матеріали можуть бути використані під час проведення аудиторних (лекційних і практичних) занять з тотожних дисциплін «Основи підприємницької діяльності, «Фундаментальні і прикладні основи бізнесу», «Основи бізнесу», бо набір цих знань може бути саме під такими назвами у тому чи іншому університеті. А також при вивченні таких суміжних дисциплін, як «Основи зовнішньоекономічної діяльності»; «Основи ділового протоколу»; «Ділова політика і адміністрування»; «Діловий етикет»; «Організація біржової діяльності»; «Брокерська справа» (окрема, навчальні програми з яких розроблені автором цієї публікації), а також «Фінанси».

Мета і завдання дисципліни, її місце в навчальному процесі. Мета лекції - сформувати у студентів певну систему знань, що складають теоретичну основу підприємницької діяльності в умовах ринкової економіки соціальної орієнтації, ознайомити студентів з основними напрямками розвитку ПД в Україні. Завдання лекції - розвивати наукове мислення студентів, прищеплювати інтерес до самостійної та колективної творчої роботи з питань розвитку ПД. Внаслідок проведення лекцій студенти повинні:

1) знати теоретичні основи налагодження самостійної підприємницької діяльності в будь-якій сфері економіки (виробництво, комерція, фінанси і аудит, посередництво, страхування, торгівля, міжнародна логістика, надання послуг тощо) і укладання взаємних ділових стосунків із партнерами при повній відповідальності перед законом за прийняті рішення;

2) вміти - самостійно давати оцінку фінансово-господарської діяльності, шукати і знаходити шляхи вдосконалення виробничої і фінансової діяльності, поєднувати всі фактори виробництва в єдиному процесі економічної діяльності з метою отримання високих кінцевих результатів роботи в будь-якій сфері підприємництва.

Мета проведення практичних і семінарських занять: вивчення статей Конституції України, основних Законів України у сфері ПД; набуття студентами практичних навиків з питань функціонування підприємництва: оцінки прийнятих рішень, аналізу виробничої і фінансової діяльності та пошуку шляхів її вдосконалення, розробки бізнес-плану, плану приватизації підприємства, договору оренди; оформлення установчих документів для державної реєстрації організаційних форм ПД тощо. Досягнення цього забезпечується на основі виконання тестових завдань, практичних робіт, розв'язування задач та підготовки семінарських виступів і письмових практичних завдань.

Внаслідок проведення практичних занять студенти повинні знати:

- статті Конституції України, Закони України (ЗУ), Постанови Верховної Ради України (ПВРУ), Декрети Кабінету Міністрів України (ДКМУ), які регламентують ПД та суть організаційного і фінансового механізму практичної реалізації підприємництва у внутрішньому та зовнішньоекономічному середовищах.

Вміти давати оцінку існуючій правовій нормативній базі, знаходити її позитивні і негативні сторони, оформити основні установчі документи для державної реєстрації підприємництва, організувати практичне підприємництво і управління процесом діяльності, давати виробничу і фінансову оцінку результатам цієї роботи, розробити бізнес-план, план приватизації підприємства, договір оренди тощо.

Завдання самостійної роботи - закріплення лекційного матеріалу, розширення суспільно-економічного кругозору, розвитку наукового мислення та самостійна підготовка до практичних і семінарських занять (виконання тестових завдань, практичних робіт, розв'язування задач, підготовка семінарських виступів, складання термінологічного словника, відповіді на контрольні запитання та ведення конспекту).

Головним спрямуванням викладання та вивчення дисципліни є формування у студентів системи певних спеціальних знань в галузі налагодження самостійної економічної діяльності в рамках країни та СOT за головними бізнес-напрямами:

- 1) здійснення комерційних, фінансових, посередницьких, страхових операцій;
- 2) створення високопродуктивного виробництва;
- 3) проведення торгових операцій та послуг;
- 4) встановлення конструктивних взаємних ділових стосунків з партнерами при повній відповідальності перед законом за прийняті рішення, з використанням теоретичного, нормативного і фактично функціонуючого досвіду ринкової трансформації і підприємництва.

При цьому, зосереджуючи увагу підприємців, не тільки на матеріальних (отримання прибутку), але і на соціально-інтелектуальних (благодійницька діяльність, меценатство) мотивах, які спонукають до підприємництва. Формування цих знань забезпечується шляхом теоретичної і практичної підготовки студентів – майбутніх бакалаврів і магістрів.

У вищих навчальних закладах України змістовну сутність підприємницької діяльності викладають під різноманітними назвами: «Теорія і практика підприємництва», «Ринкові відносини і підприємництво», «Організація підприємств», «Організація підприємницької діяльності» тощо. І це зрозуміло, адже відбувається поступова трансформація економічної освіти, яка інколи носить суб'єктивно-хаотичний характер.

Але, здебільшого, ці навчальні програми відображають тотожний підхід до визначення ролі цих знань та достатньо наблизений зміст. Також є сподівання, що відповідна науково-методична комісія Міносвіти України найближчим часом запропонує свій актуалізований типовий проект цього надзвичайно актуального і цікавого курсу дисципліни, а запропонований автором навчально-науковий посібник для університетів займе достойне місце серед складових літературних джерел для її вивчення.

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1. Фундаментальні основи бізнесу	6
Анотація до 1 розділу	7
Опорний структурний зміст дисципліни. Перелік тем лекцій і їх короткий план.....	9
Сформульовані тексти тем фундаментального базису бізнесу	15
Тема. Історико-хронологічне трактування процесів зародження економічної науки як фундаментальної бази бізнесу.....	15
Тема. Українська інноваційно-інформаційно-інвестиційна економічна модель.....	29
Тема. Глобальний і національний рівні «управління» суспільно-економічними об'єктами та «менеджменту» відносин між суб'єктами економічної взаємодії.....	50
Тема. Організаційно-економічні основи функціонування приватного підприємництва.....	57
Тема. Внутрішні економічні аспекти використання людського фактора в системі активізації процесів відтворення підприємницького потенціалу.....	63
Тема. Теоретико-функціональні основи обґрунтування економічної свободи та підприємницької ініціативи як соціальних факторів.....	72
Тема. Методологічні та функціональні аспекти виявлення керівника інтелектуала.....	85
Тема. Моделювання алгоритму індексної оцінки інноваційної діяльності підприємства на основі економічних чинників.....	95
Тема. Логістична діяльність та логістичні функції: менеджер з логістичної діяльності.....	104
Тема. Регулювання бюджетно-податкової системи республіки Польща у контексті модернізації української.....	115
Тема. Методологічні психолого-управлінські основи управління бізнес-процесом досягнення мети зростання особистого доходу.....	128
Тема. Управління інфляцією методом економіко-математичного моделювання економічної стабілізації.....	139
Тема. Інноваційні професійні спеціальності 21 століття у контексті бізнесу і найманого співробітництва.....	150
Розділ 2. Функціонально-прикладні аспекти бізнесу	169
Анотація до 2 розділу	170
Тестові завдання	171
Розрахунково-аналітичні задачі	186
Практичні роботи для самостійного виконання	211
Короткий термінологічний словник	217
Список літературних та інших інформаційних джерел	224
Додатки	233

Наукове видання

Професор БОГДАН М. ПУНЬКО

**ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ
ОСНОВИ БІЗНЕСУ**

Формат 70x100/16. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсетний.

Видавець Марченко Т. В.
м. Львів-53, 79053, Україна, тел.: +38 (050) 370-19-57
e-mail: magnol06@ukr.net
<https://magnolia.lviv.ua>

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції: серія ДК № 6784 від 30.05.2019 року,
видане Державним комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України.

Надруковано у друкарні видавця Марченко Т. В.